

Дарынды балалармен жұмыс мақсаты:

- дарынды балаларды анықтау мен іріктеу, оқыту мен дамыту және оларға қолдау көрсету.
- дарынды тұлғаны дамытуда инновациялық технологияны қолдана отырып, озық жұмыс тәжірибесін қолдану

Дарынды баланың сипаттамасы:

---

1. Тілінің ерте жетілуі
2. Күрделі синтаксистік тұтастықтарды сөйлеуге қолдана білуі
3. Сұрақ қоя білуі
4. Қиялының жақсы жетілуі, ұғымға тез әрі жылдам сөздік ассоциация жасай білуі
5. Шешендік
6. Жылдам оқуы
7. Ерекше ойлау қабілеті, есте сақтауының жоғарлығы
8. Танымдық қажеттілігінің жан-жақтылығы
9. Қайсарлық
10. Тұлғалық құндылық жүйесінің кеңдігі
11. Ойлау тәуелсіздігі

Жеке адамның
психологиялық
ерекшеліктері

Темперамент

Мінез

Қабілет

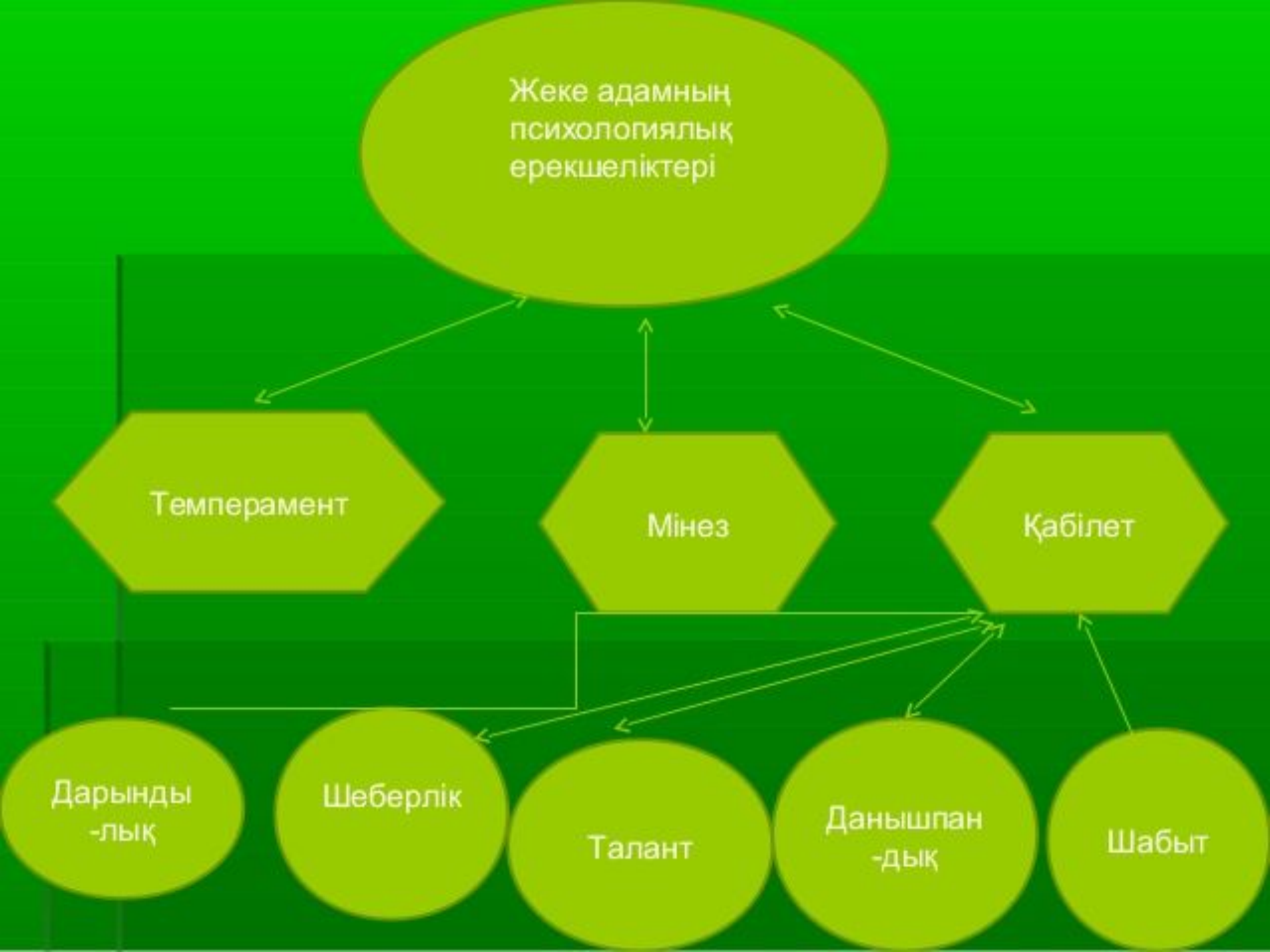
Дарынды
-лық

Шеберлік

Талант

Данышпан
-дық

Шабыт

Дарынды оқушыны таңдап алу жолы

Бағыты

Психикалық танымдық қасиеті

Қасиеті

Өмірлік позициясы,
сенімі,
Талғамы, қызығуы

Зейін, түйсік,
қабылдау, ес, ойлау

Оқушының сезім ерігі

Темпераменті

Психологиялық сипаты

Іс-әрекет мүмкіншілігі

Мінез – құлық ерекшелігі

Жеке оқушының мінезі

Жеке адамның қабілеті

Ғылыми кеңес

Пән мұғалімі

Бастауыш
сынып

Негізгі буын

Бағдарлы

**«Дарынды бала – бұл белгілі бір
салада жетістіктері айқын
көрінетін немесе сондай жетістіктер
әлеуеті мол бала»**

Н.С.Лейтис

**психо-
педагогикалық
зерттеу**

**Пәндерді
тереңдетіп оқыту**

**Факультатив
сабақтар**

**Бос уақытын
тиімді
жоспарлау**

**Дарынды
балалармен
жұмыс бағыттары**

**Үйірме
жұмыстары**

**Ата- анамен
жұмыс**

ЖОО байланыс

Жеке жұмыс

**Педагогтардың
шығармашылық
ұстанымдарын
дамыту**

**Арнайы тереңдетілген
факультативтік, таңдаулы
курстарының оқу-әдістемелік
кешендерін жасау**

Ғылыми-ізденіс, зерттеу жұмыстары

**Дарынды балаларға арналған жеке
бағдармалық жұмыс**

**“Парасат” бағдарламасының жүзеге
асыру**

Кәсіби біліктілігін көтеру

Олимпиада резерв мектебі

**Дарынды балалармен жұмыс
жасаудың тиімді формалары**

Ғылыми-әдістемелік семинарлар

Логикалық,
шығармашылықпен
ойлай білетін

Ұлттық сана-
сезім және
жоғары
мәдениет иесі

**Жеке
ТҰЛҒА**

Жоғары оқу
орнында оқуын
жалғастыруға
дайын

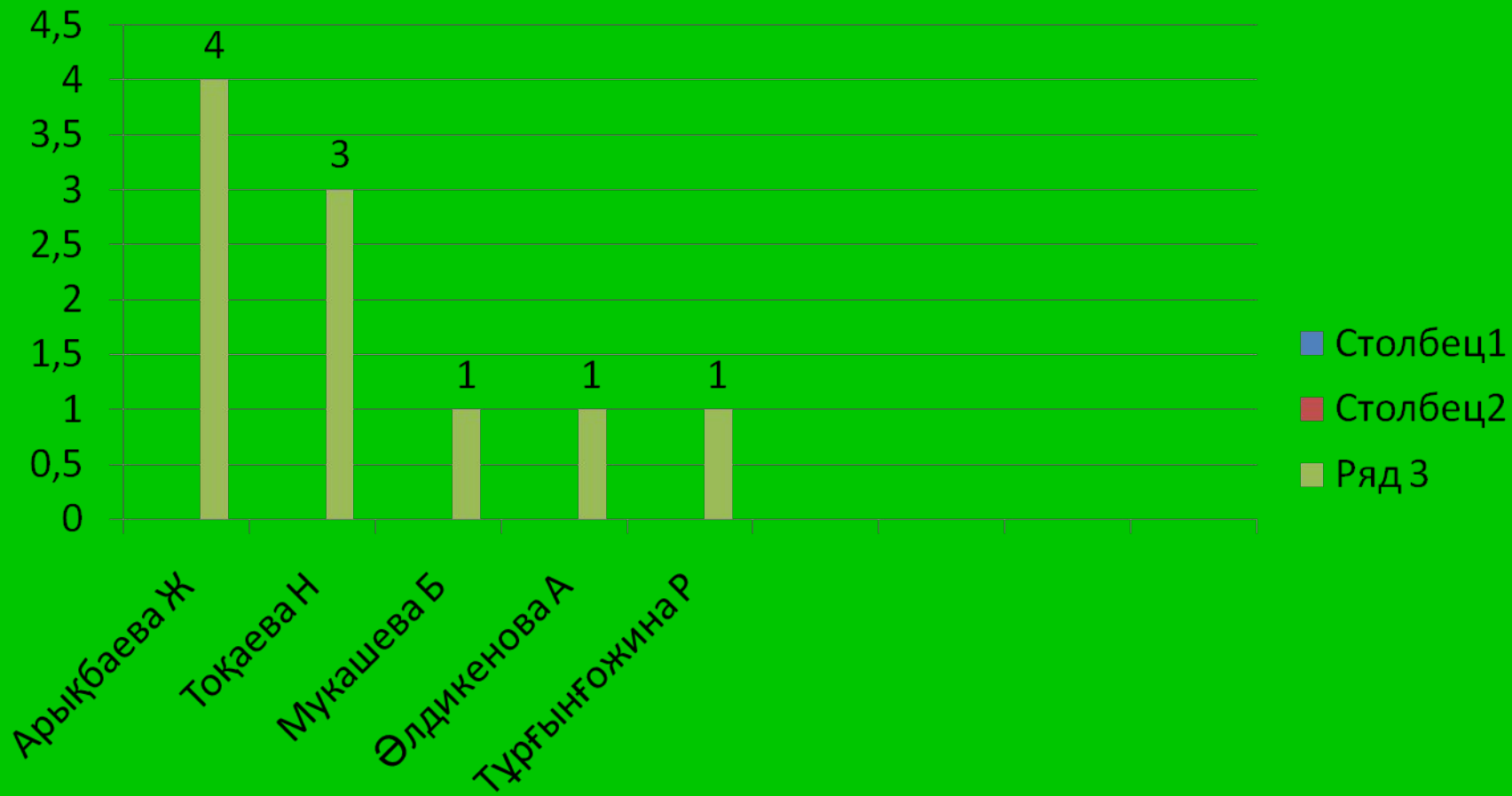

Салауатты өмір
сүруге бейім

Қазақ тілі 2009-2010

Сын ы- бы	Мұғалімнің аты- жөні	Оқушының аты- жөні	Орны қалада	Орны облыст а
8	Тоқаева Назгүл Мұратбекқызы	Ғалымжанова Алина	1	
9	Арықбаева Жамал Арықбайқызы	Табылдиева Айгерім	1	1
10	Тоқаева Назгүл Мұратбекқызы	Жұмабаева Гүлжан	1	6
11	Әлдикенова Анар Алмұқанқызы	Аубакирова Гүлнар	1	1
8	Тұрғынғожина Руза Төкенқызы	Әбеш Еңлік	2	
9	Арықбаева Жамиля Арықбаевна	Халық Нұртас	2	2
9	Арықбаева Жамиля Арықбаевна	Есбатыров Мереке	2	4
11	Әлдикенова Анар Алмұқанқызы	Жалелова Айдана	2	

Қазақ тілі бірлестігі 2011ж

2008-2009			2009-2010		
Оқушының аты-жөні	сыныбы	орны	Оқушының аты-жөні	сыныбы	орны
Бұқабаев Нұрқанат	11	1	Аубакирова Гүлнар	11	1
Аубакирова Гүлнар	10	3	Тажкенова Салтанат	10	1
Нугманова Жазира	9	1	Жұмашев Қайыржан	10	3
Тажкенова Салтанат	9	3	Тавылдиева Айгерім	9	1
Жұмашев Қайыржан	9	3	Сейтжан Жанар	9	1
			Халық Нұртас	9	2

***Мектеп оқушыларын
ғылыми жұмыстарға
баулудың әдіс -
тәсілдері***

Тақырыпқа кіріспе

- **Танымның үш жолы бар:**
Ең оңайы - еліктеу, Ең ащысы - тәжірибе, Ең мәртебелісі - ойлау.
/Конфуций/
- **Ұлағатты ұстаз - ұрпағына ғұмырлық азық бола алады.**
- **Қыран - түлегіне қайыспас қанат сыйлайды.**
- **Ұстаз – шәкіртіне талмайтын талап пен талпыныс сыйлайды.**
- **Сіздер анық тірегі еліміздің,
Сіздер анық діңгегі тіліміздің.
Сіңіретін бойына жас ұрпақтың,
Сіздерсіздер негізі діліміздің .**
- **Әлемде өзгермейтін бір құдірет бар, ол - қасиетті мұғалімнің ұшан теңіз **еңбегі.****
/ нақыл сөздер/
- **Балаға өз бетімен зерттеуге мүмкіндік туғызған сайын одан әрі жақсы оқи түседі.**
/Питер Клайн/

Тақырыптың өзектілігі

Бір міндет, бірнеше мақсат қоя білу дағдысы

Проблемалық ситуация қоя отырып, шығудың көзін ізденудің жолдарын қарастыру.

Мақсаттың бірнешеуін жүйелеп, оқушыға бағыт - бағдарды дұрыс реттеп бере білу, жете түсіндіру және оның жолдарын көрсету.

Зерттеу жүргізудегі ең маңызды нәрсе проблеманы көре білу болып табылады. Проблема жай ғана мәселе деген сөз емес, "Проблема" сөзі ежелгі грек тілінен аударғанда "міндет", "кедергі", "қиындық" деген ұғымды білдіреді. Проблема теориялық емес болуы мүмкін. Ол — белгілі бір қиыншылыққа тап болу. Қиындықтан шығу зерттеуге бағытталған жан - жақты ізденісті талап етеді.

Тақырыптың өзектілігі

Тақырып проблеманың сипатын ашып береді.

Зерттеу тақырыбы түрліше болуы мүмкін.

Ең бастысы, өзіне қызықты болуы мүмкін.

Тақырыптарды негізгі үш топқа бөлуге болады:

- қиялға негізделген құбылыстарға бағытталған фантастикалық тақырып;
- өзіндік бақылаулар мен эксперимент жүргізу және практикамен тығыз байланысты эмпирикалық тақырып;
- түрлі қайнар көзден алынған деректермен, материалдармен танысу жұмыстарына бағытталған теоретикалық тақырыптар;

ОҒҚ мақсаттары мен міндеттері

- Ғылыми ізденушілікке, қызығушылыққа қабілетін таныту, дарынды шығармашылық қабілетін ашу, дамыту, ғылыми зерттеу әдістерін үйрету, шығармашылық тұлға қалыптастыру;
- Өмірлік, азаматтық белсенді позициясын қалыптастыруға және жоғары адамгершілік сапалары мен рухани құштарлықтарының дамуына қарқынды ықпал ету;
- Ғылыми ізденушілікке деген қызығушылығын қалыптастыру, шығармашылық қабілетін ашу, дамыту, ғылыми зерттеу әдістерін үйрету, шығармашылық тұлға қалыптастыру;
- Жан - жақты дамуын, еңбекке шығармашылық қатынасын қалыптастыру;

ОҒҚ жұмысын ұйымдастыру

- ОҒҚ осы қоғамда болуға тілек білдірген мұғалімдер, пән бірлестігінің жетекшілері ұсынған кез келген оқушы мүше бола алады.
- Қоғам мүшелерінің сессиясы ОҒҚ жоғарғы органы болып табылады және ол жылына бір рет өткізіледі.
- Сессияда оқу жылының міндеттері анықталады, жеке секциялардың немесе қоғам мүшелерінің жұмысы туралы есеп тыңдалады, жұмыс жоспары бекітіледі және түрлі құжаттар мен шешімдер қабылданады.

ОҚҒ ҚАЖЕТТІЛІГІ

Инновациялық процесстер ғалымдар мен практикант - ұстаздар арасында кең өріс алуда. Бірақ, мектептегі дәстүрлі оқыту өзінің дайын білімді ұсынатын ақпараттық арнасынан аса алмай отыр. Оқытудың бұл бағыты - ең алдымен таным қабілеті қарқынды дамып келе жатқан жас бүлдіршіндердің білсем деген ынтасы мен ізденушілік құлшынысын бәсеңдетуде. Бұл өз кезегінде оқушының өзін - өзі тәрбиелеуіне, өзін - өзі дамытуына, өз бетімен білім алуына кері ықпал етеді.

ОҒК бірлестігі, құрылымы, құрамы

ОҒҚ

*ОҒҚ - ережесі
ОҒҚ аты
тіркелуі, құжаты*

*Зерттеу тәртібі
Зерттеу әрекеті
Күрделі кіріктірілген
білім мазмұны*

*Зерттеу негізі -
дарынды балаларды
жетелеу қажеттілігі*

Ой
тудырудағы
дәлелдігі

Пікірлер
Салыстыру,
Көз жеткізе
білу

**Ғылым
нәтиже
сі**

нақтылы
зерттеу
көрсеткіші,
дайын
мысалдар

Тұжырым
Ой
сараптауы,
өз пікірі

ОҒҚ - негізгі құжаты оқу жылына арналған жоспар

- ОҒҚ секциялары жұмысының негізгі құжаты оқу жылына арналған жоспар болып табылады.
- Секцияның аты
- Секция мүшелерінің тізімі
- Секция жетекшісі
- Секция құрудағы мақсат пен оның негізгі міндеттері
- Секция жұмысының басты бағыттары
- Секция жұмысының формалары
- зерттеу сабақтары
- практикалық сабақтары

ОҒҚ -негізгі құжаты: оқу жылына арналған жоспар

- шығармашылық сабақтары;
- Теориялық - қорытындылау жұмысы (ғылыми баяндамалар, ғылыми жобалар қорғау, байқаулар, олимпиадалар, кіші және үлкен конференциялар, дебаттар);
- секция жұмысының жоспары ОҒҚ алғашқы сабақтарының бірінде бекітіледі;
- секцияда қару органы сайланады. Бұл секция мүшелерінің сабақтарға толық қатысуын қамтамасыз етеді;
- алғашқы сабақтарда жетекші оқушыларды секция жұмысының барысымен таныстырып, зерттеу жұмысының мәнін түсіндіреді. Олардың дайындық деңгейін, ғылымға қызығушылығын анықтайды, ұсынған тақырыптарын белгілейді. Оқушылардан толық және қызықты мәлімет алу үшін түрлі сауалнамаларды жүргізуге болады.

Ғылыми жұмыс мазмұнына дейінгі қаралатын мәселе

Зерттеу журналы

Зерттеу пәні

Зерттеу тақырыбы

Кіріспе

Зерттеудің өзектілігі

Зерттеу объектісі

Зерттеу мәселесі

Зерттеу мақсаты

Зерттеу болжамы

Зерттеу міндеттері

Бақылау эксперименті

Жадынама

Әдебиеттер жинау

оқу, танысу

Сұрау, толықтыру

Эксперимент жасау

Интернет жүйесін қарау

Материал жинау

Сараптау, сұрыптау

Қортындылау

Ғылыми жұмыстарды орындауға берілетін әдістемелік нұсқаулар

Жұмыстың мақсат - міндеті - әдебиет тарихының немесе қазіргі әдеби дамуға қатысты өзекті бір мәселелерін ғылыми тұрғыда қарастыру, зерттеу. Сөйтіп, өз бетімен жұмыс істеу, ғылыми іздену дағдыларын қалыптастыру. Жұмыстар оқушының маңызды бір оқу - педагогикалық шараларының бірі болғандықтан оның орындалуына белгілі бір талаптар қойылады.

Жұмысқа кірісер алдында ең алдымен жалпы жұмыс жоспарын жасап алуға міндетті. Жалпы жұмыс жоспары мынадай бөліктерден тұрады:

- Тақырып таңдау;
- Таңдаған тақырыпты жан - жақты талдап ашуға қажетті материалдарды, туындыларды іріктеу, әдеби - сын, зерттеу еңбектерді іздестіріп, олардың тізбесін жасау;
- Іріктелген көркем туындылар мен әдеби - сын, зерттеу еңбектерді оқу, тақырыпқа сай жүйелеу, міндет - мақсатты анықтау;
- жұмысының нақтылы жоспарын жасау;

Ғылыми жұмыстарды орындауға берілетін әдістемелік нұсқаулар

Жұмысты жазу, қорғау

Жұмыстың жалпы көлемі компьютерде басылған 25-30 бет болуы қажет.

Кіріспеде жұмысына өзек тақырып болып отырған туындының әдебиеттегі орны, авторының шығармашылығы жайлы қысқаша шолу жасала келе мәселенің (тақырыптың) маңыздылығы, оны қалай қарастыратыны, яғни оқушының алдына қойылған мақсат - міндеттері анықталады.

Негізгі тарауда, кіріспеде тұжырымдалған мақсат - міндетке сәйкес зерттеліп отырған мәселедегі негізгі пікір - тұжырымдар алынып, әдеби - сын, зерттеу еңбектерге сілтемелер жасалады.

Қорытындыда жұмыстың өн бойында талдау барысында айтылған ойлар, пікірлер жинақталып беріледі.

Ғылыми жұмысының соңында міндетті түрде сілтеме жасалу ретімен пайдаланылған әдебиет тізімі беріледі.

Ана тілінде жазылған жұмыс болса орыс және ағылшын тіліндегі қысқаша аннотациялық түсініктемесі жазылған парақ міндетті деп танылып жүр.

Ғылыми зерттеу жұмысының кезеңдері

1. Ұсынған тақырыптарды өз қызығушылығына қарай таңдау
2. Таңдаған тақырыбын секция жұмысында талдау немесе жетекшісінен кеңес алу
3. Жетекші ұсынған әдебиеттерге талдау жасау
4. Танысқан материалдар мен тақырыпқа сәйкес жоспар жасау
5. Теориялық материалдар негізінде зерттеу жұмысын бастау
6. Жұмысты рәсімдеу және секцияның қорытынды конференциясында (7-10 мин) баяндама жасау.

Конференцияға ұсынылатын жұмыстарға қойылатын талаптар

- ❖ Материалды баяндаудың нақтылығы мен түсініктілігі;
- ❖ Жұмыстың мазмұнға сәйкестігі;
- ❖ Жұмыстың өзектілігі мен практикалық маңызы;
- ❖ Автордың тақырып бойынша ізденіс шеберлігі;
- ❖ Өзіндік көзқарасы мен проблема бойынша қорытындысы;
- ❖ Тақырып бойынша арнайы терминдер мен әдебиеттерді колдана білуі;
- ❖ Ғылыми жұмысты рәсімдеуі.

Конференцияға ұсынылатын жұмыстарға қойылатын талаптар

■ Ұсынылған ғылыми - зерттеу жұмысы төмендегіше көрінуі тиіс:

1. Жұмыс мәтіні компьютерде терілуі тиіс. Сондай-ақ:

- титул беті;
- мазмұны;
- аннотациясының болуы;
- кіріспе;
- зерттеу бөлігі;
- қорытынды, өдебиеттер тізімі болуы қажет.

2. Титул бетінде зерттеу жұмысы орындалған мекеменің толық атауы:

- автордың және жетекшінің аты-жөні; қаласы, жылы көрсетіледі.

3. Аннотацияда жұмыстың қысқаша мазмұны берілуі керек:

- зерттеу мақсаты;
- болжамы;
- зерттеу кезеңдері;
- эксперимент әдістемесі;
- зерттеу жаңалығы;
- жұмыс нәтижесі мен қорытынды;

Конференцияға ұсынылатын жұмыстарға қойылатын талаптар

- Кіріспе 1 бет, жұмыстың негізгі бөлігі 15 бет, қорытынды 1-2 бет көлемінде болуы тиіс.
- Қолданылған әдебиеттер жұмыс соңында төмендегідей жүргізіледі:
  - автордың аты-жөні;
  - мақаласының немесе журналының аты;
  - журналдың немесе кітаптың атауы;
  - басылып шыққан баспасы;
  - шыққан жылы, беті, нөмірі.
- әрбір жұмыс жетекшінің орындалған жұмыстың өзектілігі мен құндылығы жөнінде, сондай-ақ кемшіліктері ескертілген пікірімен бірге жүруі тиіс.
- Баяндамаға демонстрацияланған материал дайындауға болады. Көрнекіліктің көлемі оқушының жасына, бойына сәйкес
- дайындалуы тиіс.

Жұмысты рәсімдеуге қойылатын талаптар

- 1. Ұсынылған ғылыми - зерттеу жұмысы төмендегідей көрінуі тиіс:
Жұмыс мәтіні компьютерде терілуі тиіс. Сондай-ақ:
  - титул беті; мазмұны;
  - аннотациясының болуы;
  - кіріспесі;
  - зерттеу бөлігі;
  - қорытынды, әдебиеттер тізімі болуы қажет.
- 2. Титул бетінде зерттеу жұмысы орындалған мекеменің толық атауы;
■ автордың және жетекшінің аты – жөні; қаласы, жылы көрсетіледі.
- 3. Аннотацияда жұмыстың қысқаша мазмұны берілуі керек:
  - зерттеу мақсаты;
  - болжамы;
  - зерттеу кезеңдері;
  - эксперимент әдістемесі;
  - зерттеу жаңалығы;
  - жұмыс нәтижесі мен қорытындысы;
  - нәтижесі қолданылатын мекемелер;
- Кіріспеде (2 беттен аспау керек) тақырыптың өзектілігі, мақсаты, міндеттері қысқаша баяндалады.
- Жұмыстың зерттеу бөлігі (15 беттен артық емес) жеке тараулардан тұруы мүмкін. Олар:
  - тақырып бойынша белгілі зерттеу нәшжелеріне шолу;
  - белгіленген міндеттерді шешу әдісторіне сипаттама;
  - жұмыс нәтижесі мен оларды талдау;
  - Көрнекілік материалдары (сызбалар, графикалар, **фотосуреттер**, суреттер, т.б.)
  - Әдебиеттерге сілтемелер нөмірленіп, жақшаға алынуы тиіс.
- Кіріспе 1 бет, жұмыстың негізгі бөлігі 15 бет, қорытынды 1-2 бет көлемінде болуы тиіс.

Ғылыми жұмыстың
тақырыбы:

*Мақал-
мәтелдердің
антонимдік
қолданысы*

Тақырыптың өзектілігі:

- “*Кең болсаң, кем болмайсың*”.
- “*Бидайдың кеудесін көтергені – дақылы жоқтығы,*
“*Жігіттің кеудесін көтергені – ақылы жоқтығы*”.
- “*Аш құлақтан, тыныш құлақ*”.
- “*Кісідегінің кілті аспанда*”.

Ғылыми жұмыстың мақсаты мен міндеттері:

Мақсаты: Тіліміздегі мақал – мәтелдердің ерекшелігін ашу;

Міндеттері:

- Мақал – мәтелдердің зерттелуіне шолу;
- Жасалу жолдарын анықтау;
- Қолданысын қарастыру;

Көне түркі, ежелгі дәуір әдебиетіндегі мақал – мәтелдердің сипаты:

- Қазақ тілінде: *“Су көрмей етік шешпе”*
- Алтай, телеуіт тілдерінде: *“су көрбөічі езук чечпе”*.
- Қазіргі түркі тілінде: *“сувин құрмай, этик чечма”*.
- *“Қалауын тапса қар жанады,
Қалауын таппаса май да жанбас”*.

Мақал – мәтелдердің шығу тарихы:

1. «Жинақтылық сарандыққа жатпайды».
2. “Ауырғаннан аяған күштірек”.
3. “Еңбек етсең ерінбей,
Тояды қарнын тіленбей”.
4. «Жақсы болсаң, жарықты кім көрмейді»
5. “Егер ісім өнсін десең, ретін тап”.

Мақал – мәтелдегі антонимдік қолданыстар:

Сын есімге тән антонимдердің түрлері:

- а) түбір күйінде: қалың – жұқа, оң – теріс, арық – семіз.
- в) туынды түбірдегі антонимдер: ашық – жасырын, екпінді – жалқау, тілазар – елгезек.

Сындық мағыналы туынды антонимдер:

*“Балалы үй базар, баласыз
үй мазар”.*

*“Кеңесті жерде кемдік жоқ,
Кеңессіз жерде теңдік
жоқ”.*

Мақал – мәтел

*Халықтың
ұрпағына
өсиеті*

*Халық
даналығының
айнасы*

*Асыл сөз
қазынасы;
Өмір сүру
ережесі*

**Ой
тиянақты**

**Салыст
ыру**

**Мақа
л**

**Аяқталғ
ан
сөйлем**

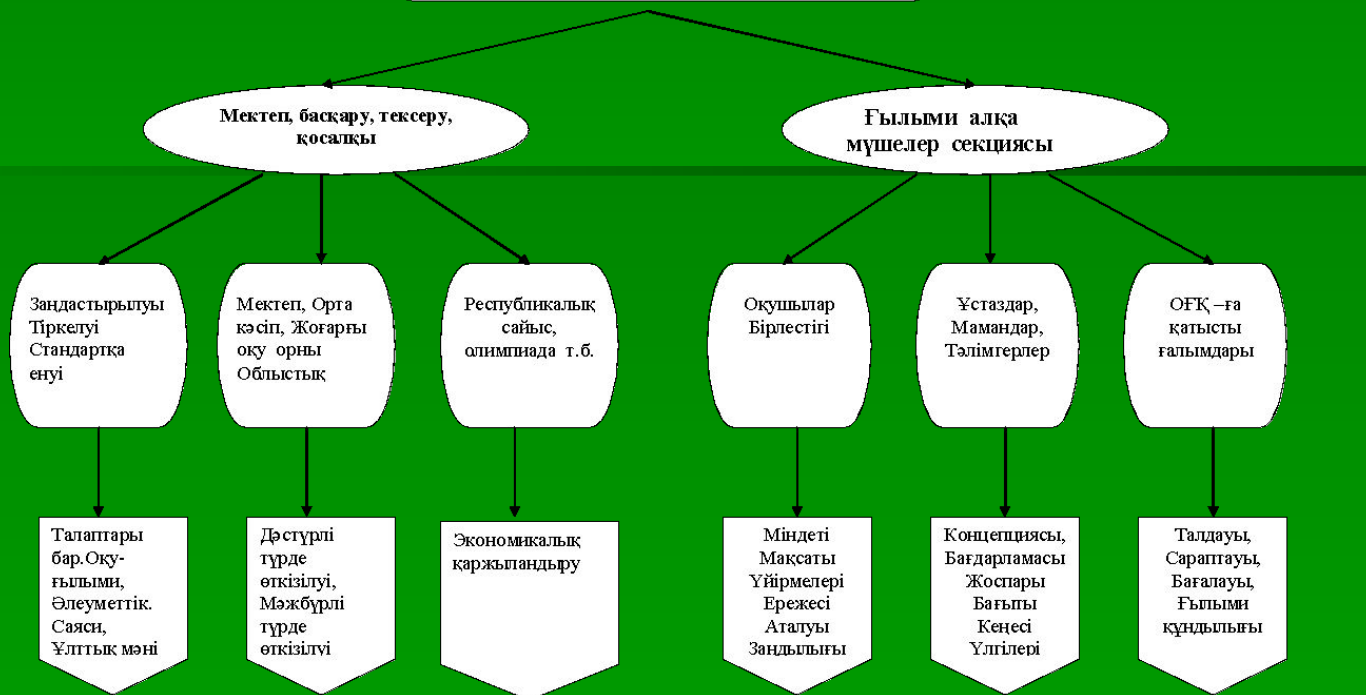
**Екі
бөлімді**

Мәтел

- *“Әлін білмеген әлек”.*
- *“Көппен көрген ұлы той”.*

ОҒҚ жұмысын ұйымдастыру

Тақырып №1

Ә -Фараби

Әбиетші

Философ

Музыкант

Қыраткер

«Қыраткерлерді»

«Қыраткерлерді»

«Музыкалық»

«Даньшпанды»

«Қыраткерлерді»

«Қыраткерлерді»

«Қыраткерлерді»

«Қыраткерлерді»

«Қыраткерлерді»

«Қыраткерлерді»

«Қыраткерлерді»

Диуани лұғат-ат түріктегі
өлең-жырлар

Табиғат
туралы
өлең-
жырлар

Аңшылық
жайындағ
ы
өлеңдер

Ерлікті
мадақта
у
туралы
жырлар

Жоқтау
өлеңдер

Дидактик
алық
сарындағ
ы
өлеңдер

“Құтты білік” дастанының нұсқасы

Вена нұсқасы (Герат нұсқасы)
Қолжазба
1439 жылы
Герат
Шаһарында
көшірілген.

Кайр нұсқасы
Кайрдағы
кітапханада
н 1869
жылы неміс
ғалымы Б.
Морис
тапқан.

Наманган нұсқасы.
Валитова А.
1913 жылы
Өзбекстанны
ң Наманган
шаһарынан
тапқан

«Құтты білік» дастанының негізгі идеялық принциптері

Мемлекетті
басқаратын
әділ
заңның
болуы
(Күнтуды
патша)

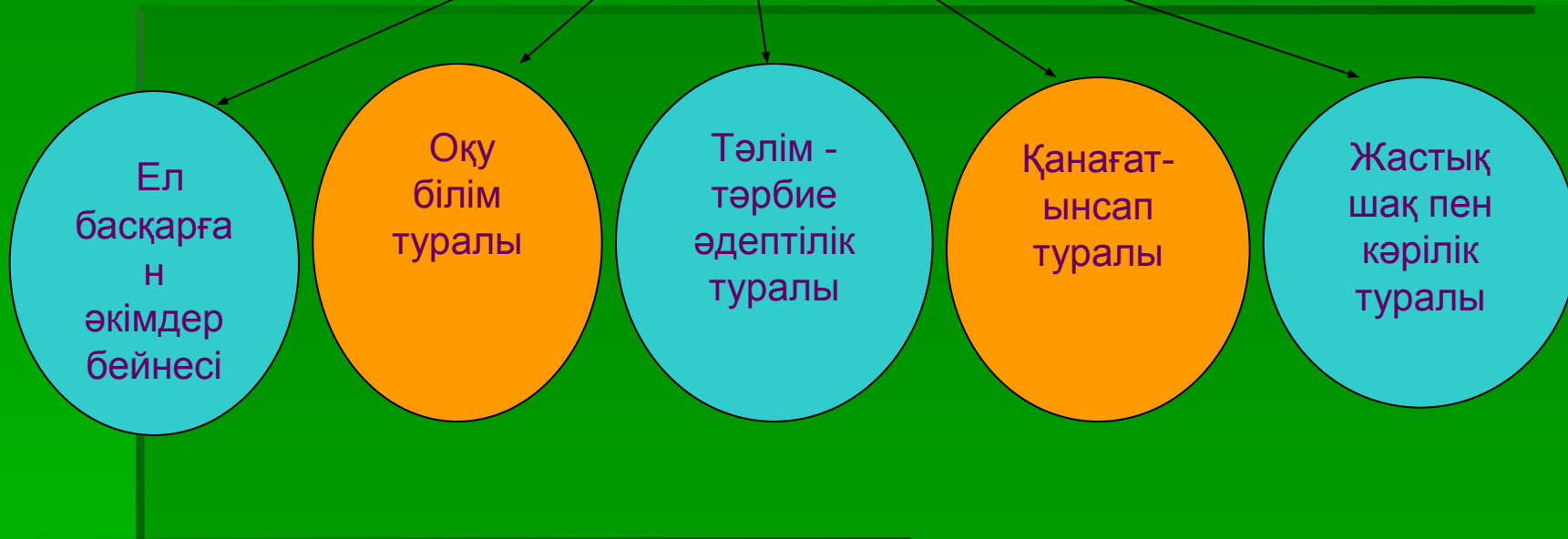
Бақ-дәулет
, елге құт
қонсын
деген
тілек.(Айто
лды уәзір)

Ақыл-
парасат.
(Уәзірдің
баласы
Өгдүлміш)

Қанағат-
Ынсап
(Уәзірдің
туысы
дәруіш
Одғұрмыш
)

Диуани лұғат-ат түріктегі
көтерілген басты

мәселелер

**«Ақиқат сыйы» дастанының
компазициялық құрылысы**

Білімнің пайдасымен
надандықтың зияны
туралы

Тілді тып сөйлеу -
әдептілік пен
тәртіптіліктің шарты
екендігі туралы

Өмірдің өзгеріп
тұратындығы туралы

Жомарттық пен
сарандық туралы

Моральдық –
этикалық мәселелер
туралы

А. Яссауидің «Ақыл» кітабындағы хаққа жетудің басқыштары

«Шариғат» -
Ислам діні
хағидалары
мен шарттарын
мүлтіксіз
орындауды әрі
құдайға
құлшылық
жасауды талап
етеді.

«Тариқат» - дің
ғұламаларына
шәкірт болып,
жалған
дүниенің түрлі
ләзаттарынан
бас тарту.

«Маръифат» -
күллі дүниедегі
болмыс
тіршіліктің негізі
«Бір Алла»
екенін танып
білу түсіну.

«Хақиқат» -
Аллаға
жақындап,
оның танып
білудің ең
жоғарғы
басқышы.

Ерте дәуір әдебиетінің
тақырыптық –
мазмұндық топтары. (Б.
Кенжебаев)

Жер, көк,
адмзат,
хайуанат,
жын-шайтан,
періште,
адам ата, от,
топырақ
жайлы түсінік,
әңгіме

Әулие-
әмбиелер,
пайғамбарла
р, солардың
өмірбаяндар
ы, іс-
әрекеттері
туралы
қиссалар,
ертерекетер,
аңыздар.

Шежіре –
мұсылман
жыл есебінің,
хижраның
алғашқы он
жыл ішінде
болған
тарихи
оқиғалар,
календарь –
жыл, ай, күн
аттары,

1353 ж. Сыр
бойының әкімі
М.Қожабектің
тапсыруымен
жазылған

Жазылу
тарихы

Мұхаббат наме

Композиц
иялық
құрылым

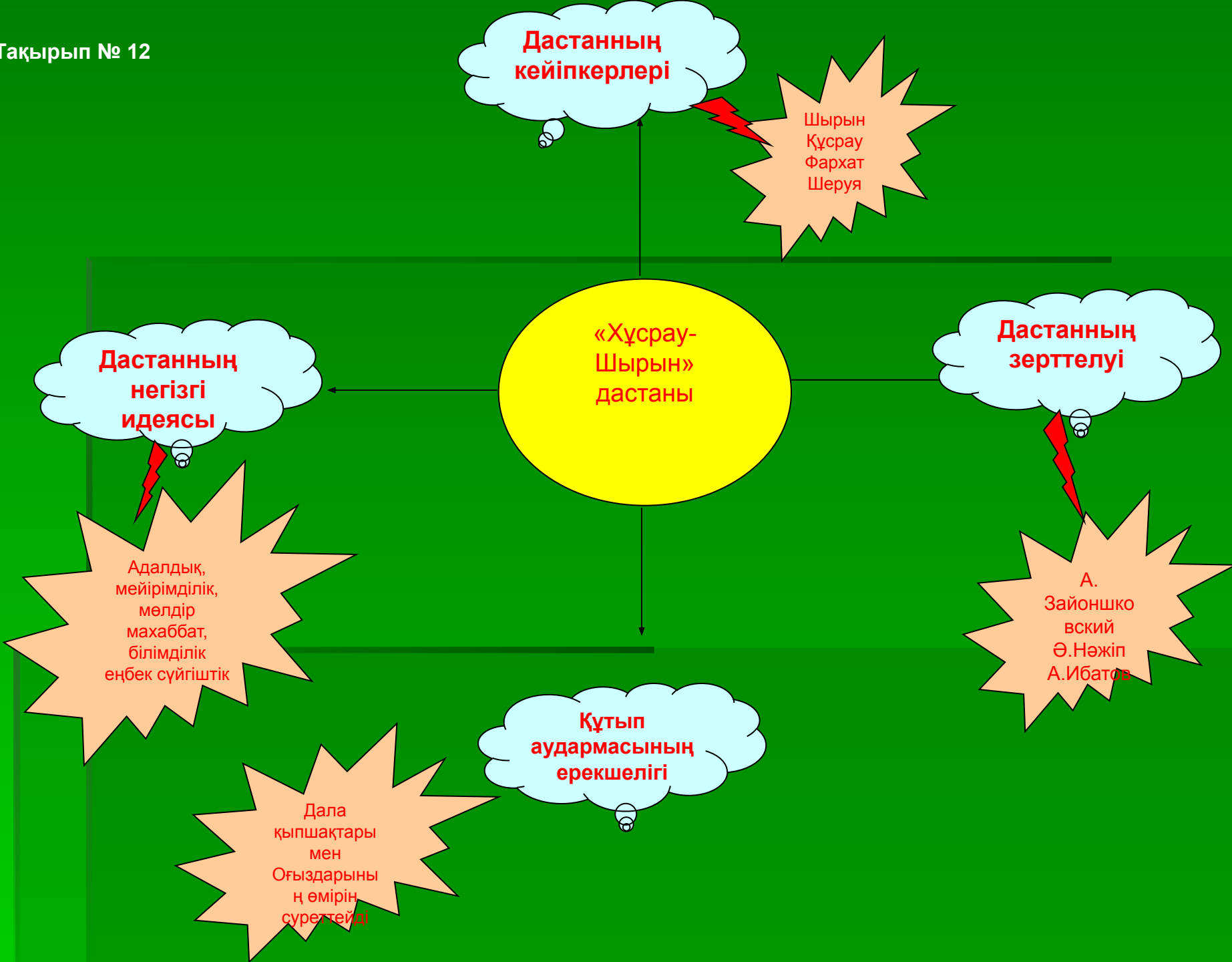
Қызға жазылған
11 хаттан
тұрады

Негізгі
идеясы

Махаббат
сүйіспеншілік
мәселесі

Зерттелуі

В.В.Бартольд
А.Н.Самойлович
Ә.Нәжіп

«Жүсіп пен Зылиха»
дастаны

Зерттелуі

С.Хайдаров
Ж.Лапасов
В.Малиқожаев
Ф.Көпрүлузаде
С.Н.Манарлы

Дастанның
негізгі идеясы

Ел билеушілер
арасындағы төж
бен тақ үшін
байлық пен
мансап үшін
болатын
соғыстардың,
бақталастық
зардаптарын паш
ету

Дастанның
кейіпкерлері

Жүсіп
Зылиха

«Оғыз қаған» дастанының нұсқалары

Ұйғыр әріпімен
көшіріліп жазылған
нұсқа Париждің
қлттық кітапханасы
қорында сақталған

Арап әріпімен
жазылған
нұсқасының авторы
– атақты тарихшы
белгілі әскери
қолбасшы Әбілғазы
биын Араб
Мұхамметхан

Кодекс куманикус

Латынша-
парсыша-
куманша сөздік

Аңыз әңгімелер,
ертегілер,
христыян дінінің
пайдасы
жайындағы уағыз-
өсиет сөздер,
Хрестостың өмірі
хақында
Мариянаның
әулиелілігі
туралы, киелі
Апостолдар
жөнінде хикая
аңыздар

Алтын Орда дәуіріндегі
тарихи шежіре

Әбілғазы
Бахадүрхан

Қадырғал
и
Жалайыр
и

Мұхаммет
Қайдар
Дулати

«Түркімен
шежіресі»
«Түрік
шежіресі»

Жами-ат
тауарих

Тарих-и
Рашиди